

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shëndetësisë / Ministarstvo Zdravstva / Ministry of Health

**Analizë e situatës epidemiologjike me
COVID-19, periudha, 16.10.2024 - 29.10.2024**

REKOMANDIME

Megjithëse aktiviteti SARS-CoV-2 mbetet i ngritur, ka pasur një tendencë rënëse në **BE/EEA** që nga piku në korrik, duke përfshirë shumicën e vendeve që përjetuan një epidemi gjatë verës.

Epidemia e SARS-CoV-2 pranverë/verë ka çuar në një numër të konsiderueshëm rastesh, kryesisht të moshuar 65 vjeç e lart, duke u shtruar në spital, MIQ ose raste të vdekjes. Në shumicën e vendeve, nivelet e larta të sëmundjes nuk arritën ato të raportuara në sezonin e fundit gjatë dimrit. Të dhënat sugjerojnë se rastet 65 vjeç e lart me COVID-19 përbënin mbi një të katërtën e shtrimeve në spital në mesin e rasteve me simptoma respiratore për javën e 40-të.

Varianti SARS-CoV-2 BA.2.86 dhe nënvariantet e tij, duke përfshirë KP.3, vazhdojnë të dominojnë në vendet e BE/ZEE.

Gjendja post-COVID-19 (PCC) vazhdon të përbëjë një barrë të konsiderueshme për sistemet shëndetësore. Është sfiduese të vlerësohet incidenca e PCC me saktësi të lartë, por të dhënat sugjerojnë se afërsisht 6% e rasteve simptomatike me SARS-CoV-2 rezultuan në simptoma të PCC. Ndërsa COVID-19 i rëndë është një faktor rreziku i rëndësishëm për PCC, mbi 90% e rasteve me PCC zhvillohen pas COVID-19 mesatar.

Vaksinimi është masa më efektive për t'u mbrojtur kundër formave më të rënda të COVID-19 dhe gripit sezonal. Meqenëse efekti mbrojtës zvogëlohet me kalimin e kohës, promovimi i vaksinimit kundër sëmundjeve virale të frymëmarrjes sipas rekomandimeve kombëtare përpara fillimit të sezonit të dimrit mbetet i rëndësishëm për të gjitha vendet e BE/ZEE, veçanërisht për të mbrojtur individët me rrezik më të lartë të sëmundjeve të rënda.

Në kuadër të mbikëqyrjes epidemiologjike të SARS-CoV-2 në Republikën e Kosovës dhe rekomandimeve të fundit të CDC dhe ECDC, rekomandojmë që:

1. Bazuar në situatën epidemiologjike aktuale në vend dhe në standardet e shteteve evropiane për parandalim dhe kontroll kundër COVID-19 (duke përcjell gjithnjë trendin e përhapjes së varianteve qarkulluese të SARS-CoV-2) rekomandojmë ngritje të vigjilencës nga ana e punëtorëve shëndetësorë me qëllim të mbrojtjes së shëndetit të qytetarëve dhe parandalimit të infeksioneve.
2. Të respektohet bartja e maskave dhe mjeteve tjera mbrojtëse si dhe reduktimi i vizitave të familjarëve në institucionet shëndetësore që merren me trajtimin e rasteve me COVID-19 dhe infeksione tjera me patogjenë respiratorë;
3. Rastet që rezultojnë pozitiv në SARS-CoV-2 rekomandohet që të izoloohen për 5 ditë, kurse kthimi në aktivitetet normale pune të bëhet sipas rekomandimit të mjekut/klinicistit;
4. Personat e kontaktit me personin e sëmurë të mos izoloohen por të përdorin masat për të parandaluar përhapjen e infeksionit, duke përfshirë përcjelljen e vazhdueshme të simptomave dhe distancimin larg të tjerëve, sidomos ndaj personave me sëmundje kronike dhe atyre të moshuar. Në rast se vërehen simptoma duhet të testohen në institucionin më të afërt shëndetësor.
5. Rekomandohet që të mos qëndrohet në ambiente të mbyllura, ku mundësia e infektimit është më e madhe;
6. Rekomandojmë vaksinimin e popullatës bazuar në Planin e Imunizimit, me theks të veçantë për grupet e rrezikut (personat me sëmundje kronike jongjithëse, personat 65 vjeç etj). Megjithëse njerëzit e vaksinuar ndonjëherë infektohen me virusin që shkakton COVID-19, rivaksinimi me vaksinat kundër COVID-19 ul ndjeshëm rrezikun për format e rënda të sëmundjes, për shtrimet në spital ose për rastet me fatalitet nga COVID-19;
7. Të bëhet testimi i rasteve sipas definicionit të rastit dhe sipas rekomandimeve të mjekut/klinicistit, si dhe rastet pozitive të raportohen në IKShPK;

8. Rastet ambulatore dhe të hospitalizuara në ShSKUK, rekomandohet të analizohen nga ana e konziliumit të mjekëve përmes auditeve, në bashkërendim me kapacitetet e planifikuara të ShSKUK e që paraqet një indikatorë për zbatim rigoroz dhe respektin të masave në fuqi për të parandaluar variantet e reja të SARS-CoV-2. Meqenëse variantet e interesit kanë transmetueshmëri të lartë, personat e prekur mund të përfundojnë fatalisht nëse nuk kërkojnë me kohë ndihmë mjekësore dhe nuk ju përmbahen masave të parandalimit dhe kontrollit kundër COVID-19;
9. Të gjitha institucionet shëndetësore sipas Ligjit Nr. 08/L-200 për Parandalimin dhe Kontrollin e Sëmundjeve Ngjitëse, të raportojë për çdo rast të vdekjes nga sëmundjet ngjitëse (përfshirë edhe COVID-19) duke qenë me diagnozë të qartë;
10. Trajtimi i pacientëve me COVID-19 të bëhet sipas udhërrëfyesit klinik për menaxhimin dhe trajtimin e këtyre rasteve;
11. Të informohet popullata në vazhdimësi për të rejat dhe masat parandaluese rreth COVID-19.